

Σε αναβρασμό πάλι τα πανεπιστήμια με την

ΕΣΠΑΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ
«Είμαστε έτοιμοι για διάλογο και συζήτηση με τους φοιτητές μας και σίγουρα θέλουμε να καθήσουμε όλοι γύρω από ένα τραπέζι και να συζητήσουμε. Η κατάληψη ενός δημόσιου χώρου όμως σίγουρα δεν είναι η μέθοδος για να το κάνουμε»

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
«Είναι απαραίτητο να λάβουμε πρωτοβουλίες ώστε να οικοδομήσουμε μέτρα εμπιστοσύνης. Η διαφάνεια των συνεδριάσεων και των αποφάσεων των οργάνων του ιδρύματος μπορεί να αποτελέσει το πλέον ισχυρό επιχείρημα»

Ορισμένες σχολές τελούν υπό κατάληψη, ο πρύτανης Φορτσάκης βάζει νερό στο κρασί του, ενώ άλλες διοικήσεις ζητούν να μπει τέλος σε επεισόδια και κλείσιμο σχολών

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΜΑΡΝΥ ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΟΥ

Στη δίνη της έντασης για άλλη μία φορά σε διάστημα μικρότερο της μιας εβδομάδας βρέθηκαν τα πανεπιστήμια, με τον νέο πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. **Θεόδωρο Φορτσάκη** να βρίσκεται και πάλι στο προσκήνιο. «Είμαστε έτοιμοι για διάλογο και συζήτηση με τους φοιτητές μας και σίγουρα θέλουμε να καθήσουμε όλοι γύρω από ένα τραπέζι και να συζητήσουμε. Η κατάληψη ενός δημόσιου χώρου όμως σίγουρα δεν είναι η μέθοδος για να το κάνουμε» δηλώνει ο κ. Φορτσάκης στο «Βήμα» λίγα εικοσιτετράωρα μετά την ένταση που προκλήθηκε από την ανακοίνωση των πρυτανικών αρχών του ΕΚΠΑ για την επέτειο του Πολυτεχνείου, με την οποία εισηγούνταν στους φοιτητές «ηλεκτρονικά» δημοψηφίσματα για θέματα καταλήψεων.

«Στόχος μας είναι να προφυλάξουμε το ίδρυμα και τη σωστή λειτουργία του» λέει ο κ. Φορτσάκης, ο οποίος έσπευσε να διευκρινίσει τις προηγούμενες ημέρες ότι κανείς στη διοίκηση του Πανεπιστημίου Αθηνών δεν στοχεύει στην κατάργηση των φοιτητικών συλλόγων, ενώ οι ίδιοι συλλογοί μπορούν να αποφασίσουν για την ηλεκτρονική ψηφοφορία.

Προς εκτόνωση

Κατόπιν αυτού η νέα κρίση στην ανώτατη εκπαίδευση φαίνεται ότι οδηγείται σε εκτόνωση, παρότι σε πολλές σχολές της Αθήνας αλλά και της περιφέρειας είχαν αποφασιστεί ως και την Παρασκευή καταλήψεις.

Με το πρόβλημα των μετεγγραφών να εξελίσσεται στο φόντο (η διοίκηση του ΕΚΠΑ απαίτησε πρόσθετη χρηματοδότηση, διδάσκοντες και τους διοικητικούς υπαλλήλους που απομακρύνθηκαν

για να μετεγράψει φοιτητές), οι πανεπιστημιακοί καθηγητές ζήτησαν από τους φοιτητές... ανακωχή.

Στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο ομάδα φοιτητών προσπάθησε να επιβάλει την έκδοση ψηφίσματος που θα καταγγέλλει τις απόψεις Φορτσάκη, αλλά η Σύγκλητος συνεδρίασε «ηλεκτρονικά» και τα μέλη της δήλωσαν απλά πως πιστεύουν «ακράδαντα ότι δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κανενός είδους βία για την αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων που βασανίζουν τη νεολαία και την ανώτατη Παιδεία». Διαφώνησαν κάθετα ωστόσο στην παρουσία των ΜΑΤ έξω από τη Νομική Σχολή και εξέφρασαν «την αντίθεση στην επέμβαση κατασταλτικών μηχανισμών και τη λύπη» για τα γεγονότα των προηγούμενων ημερών.

Οι διοικήσεις των ΑΕΙ έτσι, παρότι καταδικάζουν την παρουσία των αστυνομικών

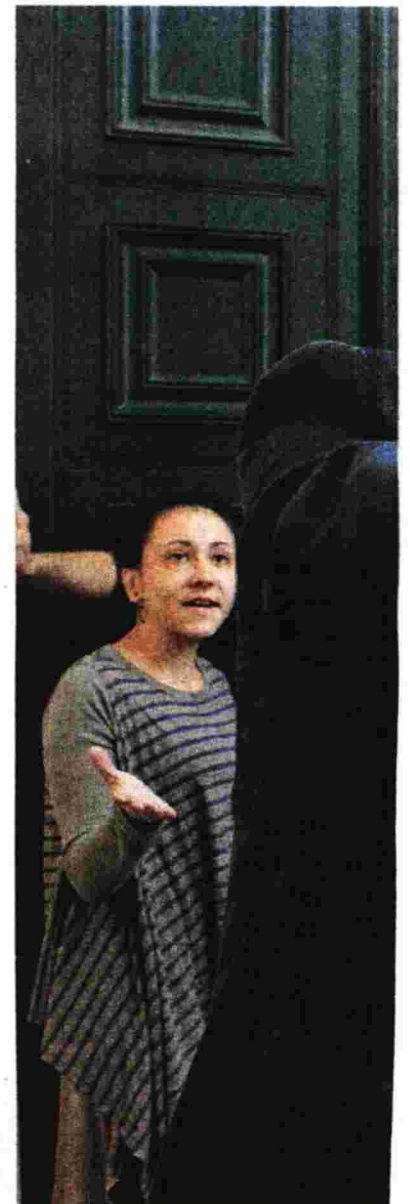
αρχών σε πανεπιστημιακούς χώρους, συσπειρώνονται ωστόσο στον κοινό στόχο: να σταματήσουν τα επεισόδια και οι καταλήψεις στα ιδρύματά τους.

Απουσία εμπιστοσύνης

«Πέρα από οποιαδήποτε σκοπιμότητα, έχω την άποψη ότι δεν υπάρχει εμπιστοσύνη από πλευράς των φοιτητών μας και το πρόβλημα αυτό εντείνεται λόγω του γενικευμένου κλίματος αμφισβήτησης» σημειώνει στο «Βήμα» ο πρύτανης του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου κ. **Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος**. «Είναι συνεπώς απαραίτητο να λάβουμε πρωτοβουλίες ώστε να οικοδομήσουμε μέτρα εμπιστοσύνης. Η διαφάνεια των συνεδριάσεων και των αποφάσεων των οργάνων του ιδρύματος μπορεί να αποτελέσει το πλέον ισχυρό επιχείρημα. Μπορεί να επιτευχθεί και μέσω της διαδικτυακής μετάδοσης συνεδριάσεων συλλογικών οργάνων επί κρίσιμων ζητημάτων. Αν και αναμφισβήτητο το πιο σημαντικό μέτρο για την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης με το σύνολο της ακαδημαϊκής μας κοινότητας είναι η

ανά τακτά διαστήματα ανοικτή συνάντηση με τα μέλη της και η διαβούλευση επί των πεπραγμένων και του στρατηγικού σχεδιασμού μας ώστε έμπρακτα να αξιοποιήσουμε κάθε μέσο γόνιμου διαλόγου και διαφανούς ενημέρωσης».

Οι φοιτητές, από την άλλη,

«Παραβατική και ασύμβατη με τη φυσιογνωμία των ΑΕΙ η κατάληψη»

Για ακραίες συμπεριφορές μιλάει στο «Βήμα» ο κ. Κωνσταντίνος Γάτσιος, πρύτανης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Η κατάληψη συνιστά «μια πράξη βίας, παραβατική και, το κυριότερο, ασύμβατη με τη φυσιογνωμία ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος» τονίζει στο «Βήμα» ο προεδρεύων της Συνόδου Πρυτάνεων, πρύτανης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) κ. **Κωνσταντίνος Γάτσιος**. Όπως αναφέρει, τα ΑΕΙ αναζητούν τρόπους να αντιμετωπίσουν τα θέματα των βίαιων συμπεριφορών στο εσωτερικό τους, να επαναπροσδιορίσουν τη θέση τους και να ενισχύσουν τα οικονομικά τους, με τον ιδιωτικό τομέα να μπορεί «να συμβάλει με ποικίλους τρόπους, όπως χρηματοδότηση εδρών, παροχή υποτροφιών, εκσυγχρονισμό εξοπλισμού κ.ά.».

■ Κάποιοι σχολίασαν στα περί ηλεκτρονικών ψηφοφοριών από τους φοιτητές για θέματα όπως οι καταλήψεις ότι κάτι τέτοιο οδηγεί στην απαξίωση των φοιτητικών συλλόγων. Ποια είναι η άποψή σας;

Ο πρύτανης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών Κωνσταντίνος Γάτσιος

«Το πώς λειτουργούν και αποφασίζουν συνδικαλιστικοί σύλλογοι (μελών ΔΕΠ, εργαζομένων, φοιτητών) που δραστηριοποιούνται στο πανεπιστήμιο δεν εμπίπτει στις

αρμοδιότητες της διοίκησής του. Προσθέτω όμως ότι η οποιαδήποτε συνδικαλιστική δραστηριότητα δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει την ακαδημαϊκή λειτουργία και

την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών.

Σε αντίθεση με την απεργία, όπου αυτοβούλως κάποιος δεν προσέρχεται στην εργασία του και υπόκειται στο κόστος απώλειας αντίστοιχου μέρους του μισθού του, η κατάληψη συνιστά μια πράξη ακραία, μια πράξη βίας, μια πράξη παραβατική και, το κυριότερο, μια πράξη ασύμβατη με τη φυσιογνωμία ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος. Καμία πλειοψηφία, με όποιον τρόπο και αν αυτή έχει ληφθεί, δεν αλλάζει τον χαρακτήρα αυτής της πράξης.

Το πανεπιστήμιο οφείλει να είναι ανοικτό στα μέλη της οργανωμένης ακαδημαϊκής του κοινότητας. Κλείσιμο του νοείται μόνο για σοβαρούς λόγους που αφορούν την προστασία των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του ή/και την προστασία των μελών της κοινότητάς του. Και για τα δύο αυτά θέματα επιφορτισμένες από τον νόμο είναι οι διοικήσεις του, οι οποίες ελέγχονται σχετικά. Κανείς άλλος».

■ Πώς όμως πρέπει να αντιμετωπίζονται πλέον οι πρυτανικές αρχές πρακτικές όπως οι εισβολές φοιτητών σε συνεδριάσεις Συγκλήτου;

«Επαναλαμβάνω ότι τέτοιες πρακτικές όχι μόνο είναι παραβατικές αλλά, κυριότερα, είναι αντιδημοκρατικές. Από την άλλη, η παρουσία και η συνεισφορά στη Σύγκλητο δημοκρατικά εκλεγμένων εκπροσώπων των φοιτητών, που καθοδηγούνται από τη φιλοδοξία βελτίωσης του πανεπιστημίου και των παρεχομένων από αυτό υπηρεσιών, είναι ιδιαίτερα χρήσιμη. Όπως χρήσιμη θα ήταν και η ύπαρξη δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής τους εκπροσώπησης. Αυτή είναι η πρακτική σε όλη την Ευρώπη. Είναι δυστύχημα που η εκπροσώπηση των φοιτητών σε εθνικό επίπεδο είναι εδώ και χρόνια θεσμικά νεκρή, άποια από ευρωπαϊκούς φοιτητικούς θεσμούς και τις διεργασίες που εκεί συντελούνται».

ηλεκτρονική ψηφοφορία

φαίνεται ότι δεν έχουν κοινή «γραμμή». Η συντριπτική πλειονότητα δεν παρίσταται στις γενικές συνελεύσεις με θέμα τα προβλήματα και τις πολιτικές στην ανώτατη εκπαίδευση, συνεπώς και τις καταλήψεις. Οι εκπρόσωποι του άλλοτε κραταιού ΚΚΕ στα εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΜΑΣ)

τάσσονται κατά των καταλήψεων με δικό τους πλαίσιο κινητοποιήσεων για δωρεάν σπουδές, ολοκληρωμένη μόρφωση και απουσία κατασταλτικών δυνάμεων από τα ΑΕΙ. Τα ΕΑΑΚ (αριστερές ομάδες), όπως κάθε χρόνο, πρωτοστατούν στις καταλήψεις και στις κινητοποιήσεις

διαμαρτυρίας έχοντας αρκετές φορές τη συμπαράσταση των σχημάτων του ΣΥΡΙΖΑ, η παράταξη της ΔΑΠ (η έκφραση της ΝΔ στα ιδρύματα, που εδώ και χρόνια αναδεικνύεται πρώτη δύναμη στις εκλογές) αντιπαράκειται, με αποτέλεσμα συχνά την πρόκληση επεισοδίων, ενώ η ΠΑΣΠ (Πα-

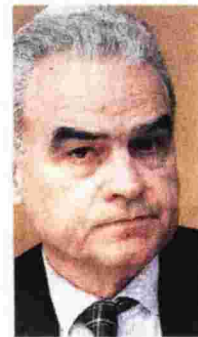
ΣοΚ) απλά... δεν υπάρχει. Η συμμετοχή της πλειονότητας των φοιτητών στις αποφάσεις που τους αφορούν είναι προφανώς το ζητούμενο, ενώ τις προηγούμενες ημέρες ορισμένοι επιβράβευαν ως αποτελεσματικό τρόπο επίτευξης του στόχου την «ηλεκτρονική οδό».

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΗ ΤΟΥ ΕΜΠ Κ. Ι. ΓΚΟΛΙΑΣ ΓΙΑ ΑΡΣΗ ΤΟΥ ΑΔΙΕΞΟΔΟΥ ΜΕ ΤΙΣ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΕΣ

Αριθμός εισακτέων με έναν αλγόριθμο

Στη δίνη του κυκλώνα βρέθηκε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) τις προηγούμενες ημέρες μετά την κατάληψη του κτιρίου διοίκησης από ομάδες φοιτητών - ακολούθησε η... ηλεκτρονική συνεδρίαση της Συγκλήτου του.

«Το ΕΜΠ, όπως και τα περισσότερα ελληνικά πανεπιστήμια, είναι σήμερα αντιμέτωπο με σημαντικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν εξωγενώς και θέτουν πλέον σε κίνδυνο ακόμα και τις βασικές του λειτουργίες» επισημαίνει μιλώντας στο «Βήμα» ο πρύτανης του Ιδρύματος κ. **Ιωάννης Γκόλιας**. «Κάθετη μείωση κατά 70% της δημόσιας επιχορήγησης, που πλέον δεν επαρκεί ούτε για τις πάγιες δαπάνες του (ηλεκτρισμός, τηλέφωνα, καθαριότητα κ.τ.λ.), αποδεδειγμένος των διοικητικών του στελεχών, που πλέον έχουν φθάσει στο 30% του αρχικού δυναμικού πριν από τη διαθεσιμότητα».

Ο πρύτανης του ΕΜΠ **Ιωάννης Γκόλιας**

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες που τελικά, όπως λέει ο πρύτανης, «συνθέτουν μια συνολική συνταγή αποδόμησης του Ιδρύματος, η κατακόρυφη αύξηση του αριθμού των εισαγομένων φοιτητών αποτελεί ένα είδος χαριστικής βολής στην παρεχόμενη ποιότητα σπουδών, η οποία σε πείσμα όλων των αντιξοοτήτων εξακολουθεί να παραμένει υψηλή, όπως προκύπτει από διεθνείς αξιολογήσεις.

Τα παρακάτω ενδεικτικά στοιχεία αναδεικνύουν το πρόβλημα του αριθμού των συνολικά εισαγομένων φοιτητών στο ΕΜΠ. Στη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών έναντι των 225 εισαγομένων με τις Πανελλαδικές

εξετάσεις θα εισέλθουν με τις μετεγγραφές και τις άλλες κατηγορίες και «εξαιρέση εγγραφόμενων άλλοι περίπου 310 (δεν έχει οριστικοποιηθεί ο αριθμός). Οι αντίστοιχοι αριθμοί για τη Σχολή Μηχανολόγων είναι 125 και 270, για τη Σχολή Αρχιτεκτόνων 150 και 160 και για τη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών 150 και 155» εξηγεί ο κ. Γκόλιας.

Για τη στοιχειώδη αντιμετώπιση των εκπαιδευτικών αναγκών ο πρύτανης του ΕΜΠ λέει στο «Βήμα» ότι απαιτούνται άμεσα (σε γενικές γραμμές δεν διαφέρουν από τις απαιτήσεις που προβάλλει και το Πανεπιστήμιο Αθηνών):

- Πρόσθετοι οικονομικοί πόροι για την αντιμετώπιση των επιπλέον εξόδων για αναλώσιμα, υλικά λειτουργίας εργαστηρίων και άλλες λειτουργικές δαπάνες.
- Εξασφάλιση του απαιτούμενου σημαντικού πρόσθετου διδακτικού προσωπικού.
- Επιστροφή του διοικητικού προσωπικού του ΕΜΠ που βρίσκεται σε καθεστώς διαθεσιμότητας.
- Πρόσθετη χρηματοδότηση για την άμεση χωρική αναβάθμιση των αιθουσών διδασκαλίας και της εργαστηριακής υποδομής.
- Σημαντική αύξηση του κονδυλίου της στίσης.

«Τα απήματα αυτά δόθηκαν εγκαίρως στο υπουργείο Παιδείας ποσοτικοποιημένα για το ΕΜΠ ως απαραίτητες προϋποθέσεις για τη δυνατότητα αξιοπρεπούς υποδοχής του πλήθους των εφετηνών εισαγομένων. Η ικανοποίηση των προϋποθέσεων αυτών θα μπορούσε να αποτελέσει μια άμεση «πυροσβεστική» διέξοδο στο παρόν αδιέξοδο που δημιουργήθηκε» σημειώνει ο κ. Γκόλιας.

«Τα παραπάνω πάντως καθιστούν επίκαιρο το πάγιο πρόβλημα προσδιορισμού του αριθμού των εισαγομένων σε κάθε Σχολή. Είναι προφανές ότι δεν είναι δυνατόν να προκύπτει με... εποχικά πολιτικά κριτήρια αλλά με συγκεκριμένο αλγόριθμο, που θα συμφωνηθεί μεταξύ της Πολιτείας και του κάθε Ιδρύματος και θα καθορίζει ετησίως τον συνολικό αριθμό εισαγομένων με βάση την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή, το διαθέσιμο έμψυχο υλικό και βέβαια την εξασφαλιζόμενη ετήσια δημόσια χρηματοδότηση. Αυτή φαίνεται να είναι η μόνη διέξοδος στο διαχρονικό αδιέξοδο του συνεχώς αυξανόμενου αριθμού εισαγομένων» επισημαίνει ο πρύτανης του ΕΜΠ.

Ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεόδωρος Φορτσάκης** διαπληκτίζεται με φοιτητές κατά τη διάρκεια συνεδρίασης της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ

■ **Η Αστυνομία έχει θέση στο πανεπιστήμιο; Κάποιοι συνάδελφοί σας επαναφέρουν διαρκώς την ανάγκη θέσπισης ειδικών πανεπιστημιακών ομάδων φύλαξης.**
«Η Αστυνομία δεν έχει καμία θέση στο πανεπιστήμιο, εκτός βέβαια αν διαπραχθούν ποινικά κολάσιμες πράξεις, αρμοδιότητας των εισαγγελικών και αστυνομικών αρχών. Αναφορικά τώρα με τη φύλαξη, δεν είναι μόνο ότι οι κτιριακές υποδομές των πανεπιστημίων αποτελούν δημόσια περιουσία που οφείλουμε να προστατεύουμε από κάθε απαξίωση ή καταστροφή. Πέραν αυτού, τα μέλη της οργανωμένης πανεπιστημιακής κοινότητας - καθηγητές, φοιτητές, εργαζόμενοι - δικαιούνται να εργάζονται και να σπουδάζουν σε ένα περιβάλλον εναρμονισμένο με τους σκοπούς και τον χαρακτήρα ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος: ασφαλές, καθαρό, υψηλής αισθητικής, που διαφυλάσσει την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και την

ακαδημαϊκή ελευθερία. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι δράσεις φύλαξης. Επομένως, θα πρέπει με τη σειρά τους και αυτές να προσάδουν προς το ακαδημαϊκό περιβάλλον. Να το πω αλλιώς, «Φουσκωτοί» και αλεξίσφαιρα γιλέκα δεν χρειάζονται στα πανεπιστήμια. Χρειάζονται εκπαιδευμένοι στην αποτροπή παραβατικών συμπεριφορών και πράξεων και στην προστασία της δημόσιας περιουσίας, οι οποίοι θα λειτουργούν σύμφωνα με τις εντολές των διοικήσεων των ιδρυμάτων. Οσοι νοιάζονται για το ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο και πιστεύουν στον ρόλο και στην αποστολή του συμφωνούν ότι θα πρέπει να λειτουργεί εντός ενός νομοθετημένου πλαισίου υπηρεσία φύλαξης που θα μεριμνά για την ασφάλεια των κτιριακών υποδομών και για την προστασία των μελών της κοινότητας».

■ **Εχετε ως Σύνοδος Πρυτάνων**

νεων σχηματίσει μια ενιαία στάση για αντίστοιχα ζητήματα;
«Η Σύνοδος Πρυτάνων επανειλημμένως έχει ζητήσει από την Πολιτεία να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου πλαισίου φύλαξης και ασφάλειας, ενταγμένου στους οργανισμούς των πανεπιστημίων, και να διαθέσει τους απαραίτητους πόρους, καθώς οι τρέχουσες επιχορηγήσεις των τακτικών προϋπολογισμών των πανεπιστημίων δεν επαρκούν προς αυτόν τον σκοπό. Η πιο πρόσφατη περίπτωση είναι αυτή του ομόρφου ψηφίσματος που εξέδωσε τον περασμένο Απρίλιο. Δυστυχώς η αρμόδια Πολιτεία συμπεριφέρεται - στην πράξη, όχι στα λόγια - σαν να μη βλέπει το πρόβλημα».

■ **Πώς θα αναζητήσουν χρημματα τα ΑΕΙ εκτός κρατικού προϋπολογισμού για να στηρίξουν τη λειτουργία τους;**
«Οι μειώσεις στο επίπεδο των κρατικών επιχορηγήσεων στα

πανεπιστήμια είναι πράγματι δραματικές, περί το 50% συγκρινόμενες με αυτές του 2009. Υπό τις συνθήκες αυτές η λειτουργία τους καθίσταται εξαιρετικά προβληματική έως αδύνατη. Η χρηματοδότηση όμως των πανεπιστημίων και της Παιδείας συνολικότερα, καθώς και της έρευνας και καινοτομίας, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επένδυση αναγκαία για τη στροφή της χώρας σε ένα καλύτερο αούριο, όχι ως δαπάνη. Στο ΟΠΑ εξασφαλίζεται από τα ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα. Ασφαλώς, ο ιδιωτικός τομέας μπορεί επίσης να συμβάλει με ποικίλους τρόπους, όπως χρηματοδότηση εδρών - είναι κρίμα ελληνικά ιδρύματα και επιχειρήσεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα να χρηματοδοτούν έδρες στο εξωτερικό και όχι στην Ελλάδα -, παροχή υποτροφιών, εκσυγχρονισμό εξοπλισμού κ.ά. Τέτοιου τύπου χρηματοδότηση υπάρχει σήμερα αλλά σε πολύ μικρό, ασημαντό, βαθμό».

